

Københavns Kommune
Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold
Afdelingssekretariatet
Islands Brygge 37
2300 København S

Dato 30. oktober 2020
Sagsbehandler Kim Remme Birkholm
Mail kbf@vd.dk
Telefon +45 7244 3065
Dokument 20/12393-2
Side 1/4

Forespørgsel vedr. stilladsreklamer – jeres sagsnr. 2020-0215843

Kommunen har ved e-mail af 10. september 2020 spurgt Vejdirektoratet, om ophængning af en reklamedug på et stillads kræver tilladelse efter vejlovens¹ § 80, stk. 1, i lighed med, at det kræver tilladelse at opstille stilladset. Og om kommunen i så fald kan lægge vægt på æstetiske, arkitektoniske og byrumsmæssige hensyn, herunder meddele afslag eller stille vilkår baseret på disse hensyn.

Rammerne for Vejdirektoratets generelle udtalelser

Indledningsvis vil vi gerne oplyse, at Vejdirektoratet, der administrerer statsvejene, både afgiver generelle udtalelser om fortolkningen af bestemmelserne i vejlovgivningen² og en række bestemmelser i færdselsloven³, samt afgør konkrete klager over afgørelser truffet af kommunerne eller politiet efter disse bestemmelser.⁴

Vores udtalelser skal være af generel karakter og med respekt for begrænsningerne i vores kompetence som klagemyndighed. Vi kan derfor ikke udtale os på en sådan måde, at vores udtalelse fremstår som en forhåndsgodkendelse af et konkret projekt.

Baggrund

Kommunens Teknik- og Miljøudvalg har besluttet at indføre en mere restriktiv praksis for stilladsreklamer på vejareal. Udvalget ønsker at beskytte byrummet mod disse store reklameflader, ved at der ud fra en æstetisk, arkitektonisk og byrumsmæssig vurdering i højere grad gives afslag på ansøgninger om stilladsreklamer. Derfor er forvaltningen gået i gang med at udarbejde nye retningslinjer for stilladsreklamer.

¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v., som ændret ved lov nr. 1895 af 29. december 2015, lov nr. 658 af 8. juni 2016 og ved § 4 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

² Vejloven og privatvejsloven.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018 om færdselsloven, som senest ændret ved lov nr. 139 af 25. februar 2020.

⁴ Vejdirektoratets opgaver og beføjelser er nærmere fastlagt i Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016, som ændret ved bek. nr. 1636 af 15. december 2016, bek. nr. 1207 af 5. oktober 2018 og bek. nr. 1700 af 20. december 2018.

I den forbindelse har en virksomhed, der leverer reklameduge til stilladser fået udarbejdet et notat fra en advokat med en juridisk vurdering af hjemmel og saglige hensyn i forhold til stilladsreklamer efter vejlovens § 80 og almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Det vurderes i notatet, at det ikke kræver tilladelse at opsætte reklamer på et stillads, men at det alene kræver tilladelse at opsætte stilladset. Desuden vurderer advokaten, at æstetiske hensyn ikke er saglige ved administration af vejloven, da disse ikke er trafikale eller vejtekniske hensyn.

Det er kommunens vurdering, at et afslag eller en begrænsning af størrelsen på en stilladsreklame efter en konkret vurdering vil kunne begrundes i de andre lovlige hensyn, som er angivet i forarbejderne til vejlovens § 1, herunder bymæssige værdier. Kommunen er opmærksom på, at ønsket om at varetage sådanne hensyn ikke må udgøre en uforholdsmæssig byrde for ansøgeren, og det vil fortsat være muligt at opsætte op til 3 m² informationer med kontaktoplysninger til bygherre, stilladsfirma, håndværkerfirmaer og lignende, så politi og redningsvæsen hurtigt kan komme i kontakt med relevante parter. Kommunen tillader også informationsplads svarende til eksisterende facadeskiltning for de næringsdrivende, der har til huse bag stilladset.

Reglerne om særlig råden over offentlig vej og saglige hensyn

Vejlovens formålsbestemmelse

Det fremgår af vejlovens § 1, at formålet med vejloven er at medvirke til

1. at sikre et velfungerende og sammenhængende vejnet,
2. at sikre mobiliteten på vejene til gavn for samfundsøkonomien og udvikling i alle dele af Danmark,
3. at sikre gode vej- og stiforbindelser mellem hjem, skole, arbejdsplads, kulturinstitutioner og fritidsaktiviteter m.v.,
4. at fremme trafikikkerheden og trafikafviklingen gennem en sammenhængende vejplanlægning og tidssvarende vejanlæg,
5. at andre former for infrastruktur kan placeres i forbindelse med vejnettet, og
6. at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og bidrage til integrationen af miljøkonsekvensvurderinger i forbindelse med planlægningen og udførelsen af statslige vejprojekter, og at der under inddragelse af offentligheden tages hensyn til projekters sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker og ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer, jf. kapitel 2 a.

I de særlige bemærkninger⁵ til § 1 er det anført, at bestemmelsen i § 1 er ”ny og angiver, hvilke formål det særligt er hensigten at tilgodese med loven. Bestemmelsen indebærer ikke, at der ikke ved administrationen af loven kan tages hensyn til andre formål. Bestemmelsen opregner alene lovens hovedformål.

I forbindelse med administration efter denne lov skal vejmyndighederne først og fremmest varetage trafikale og vejtekniske hensyn. Vejmyndighederne skal herudover være opmærksomme på konsekvenserne for miljø, flora, fauna, landskabs- og bymæssige værdier, klimamæssige forhold, samfundsøkonomien, samt hensynet til vejens naboer.”

⁵ <http://www.ft.dk/samling/20141/lovforslag/l20/index.htm>

Vejlovens bestemmelse om genstande m.v. på vejarealet

Vejens areal er som udgangspunkt forbeholdt trafikale og færdselsmæssige formål. Det offentlige vejareal kan dog med vejmyndighedens tilladelse anvendes til varig eller midlertidig anbringelse af affald, containere, materiel, materialer, løsøregenstande, skure, skurvogne, boder automater, skilte, reklamer, hegn eller lignende. Det fremgår af vejlovens § 80, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen i § 80, stk. 1, har først og fremmest til formål at sikre, at vejarealet kan anvendes til trafikale og andre alment anerkendte formål. Som anerkendte formål udover de trafikale kan nævnes, at veje har funktion som lysningsarealer for den tilgrænsende bebyggelse, som butiksførplads, hvilket er tilfældet i gågaderne, eller som opholdsarealer, herunder med historisk/arkitektonisk værdi og dermed rekreativ funktion.

Vejmyndighedens afgørelse beror på et skøn, hvor vejmyndigheden, udover de vejtekniske, trafikale og færdselsmæssige hensyn, kan inddrage andre relevante almene hensyn, herunder hensynet til vejens naboer. Ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter vejlovens § 80, stk. 1, skal vejmyndigheden lægge særligt vægt på de forhold, der er omfattet af formålsbestemmelsen i vejlovens § 1⁶. Vejmyndighedens skønsmæssige afgørelse skal være baseret på saglige og relevante hensyn.

Hvis vejtekniske og trafikale hensyn ikke taler afgørende imod en tilladelse, skal vejmyndigheden foretage en konkret afvejning af hensynet til ansøgerens interesse i at modtage tilladelsen over for de eventuelle andre beskyttelsesværdige interesser i sagen.

Vejmyndighedens sagsbehandling og afgørelse er omfattet af forvaltningslovens regler og de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder kravet om saglig forvaltning.

Vejdirektoratets udtalelse

Vejdirektoratet kan af virksomhedens indhentede advokatnotat konstatere, at advokaten har lagt visse oplysninger om kommunens påtænkte fremtidige administration til grund for sin vurdering. Da Vejdirektoratet ikke er vidende om forudsætningerne for kommunens fremtidige administration, tillader vi os at besvare kommunens spørgsmål uden at inddrage disse oplysninger fra advokatens notat.

Kræver en stilladsreklame tilladelse efter vejlovens § 80, stk. 1?

Det er Vejdirektoratets vurdering, at fordi det kræver tilladelse af opstille et stillads på offentlig vej, så omfatter denne tilladelse alle de enheder, det omhandlede stillads består af. En eventuel dug på stilladset er således omfattet af kravet om tilladelse, og vejmyndigheden kan derfor stille saglige vilkår i forhold til dugen, herunder krav til fastgørelse og udseende. I lighed hermed kan vejmyndigheden stille vilkår om, at stilladset i højden fastgøres til den bygning, det stilles opad.

Det forhold, at dugen i sig selv ikke berører vejarealet, er i den forbindelse uden betydning ud fra den betragtning, at stilladset er en nødvendig forudsætning for, at dugen kan opfylde sin funktion som afdækning af stilladset og den bagvedliggende bygning, idet dugen nødvendigvis må være fastgjort på stilladset.

⁶ Jf. de specielle bemærkninger til bestemmelsen i lovforslag nr. 20 af 8. oktober 2014

Saglige hensyn

Som det fremgår ovenfor, er det Vejdirektoratets vurdering, at bestemmelsen i § 80, stk. 1, ikke kun har til formål at sikre, at vejarealet kan anvendes til trafikale formål, men også skal sikre, at vejarealet kan varetage andre alment anerkendte formål.

Vi henviser i den forbindelse til de ovennævnte, særlige bemærkninger til § 1, hvorefter vejmyndighederne udover at varetage trafikale og vejtekniske hensyn også skal være opmærksom på konsekvenserne for bl.a. landskabs- og bymæssige værdier.

Det er desuden Vejdirektoratets vurdering, at æstetiske, arkitektoniske og byrumsmæssige hensyn er sådanne hensyn som lovgiver i lovbemærkningerne har betegnet "landskabs- og bymæssige hensyn".

Derudover kan vi oplyse, at Vejdirektoratet i en klagesag om opstilling af reklamestandere i Indre By i København har truffet afgørelse om, at det var lovligt for vejmyndigheden at lægge vægt på interesser til udviklingen af byliv og bymiljø ved vurderingen af, om kommunen med hjemmel i vejlovens § 80, stk. 1, skulle meddele tilladelse.⁷ Konkret var der tale om, at vejmyndigheden vurderede, at det ansøgte ville skæmme det kunstneriske/æstetiske udtryk ved en velfungerende plads (et torv) med et godt byliv og bymiljø.

Hvis I har yderligere spørgsmål, er I velkomne til at kontakte mig.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen⁸ og databeskyttelsesloven⁹.

Venlig hilsen

Kim Remme Birkholm

⁷ Vejdirektoratets afgørelse af 12. juli 2018 i sagsnr. 17/09771.

⁸ EP og R for 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

⁹ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.